

Vairāk nekā puse aptaujāto uzņēmēju saskārušies ar konkurenci ierobežojošām darbībām

Publicēts: 30.06.2016.

[Jaunami](#)

Konkurences padome (KP) ir noslēgusi ikgadējo uzņēmēju anonīmo aptauju, kurā respondentu atbildes sniedza ieskatu par konkurences attīstību dažādās nozarēs, kā arī atklāja problēmu loku, ar kurām uzņēmumi saskaras ikdienas darbībā.

Salīdzinot ar iepriekšējo divu gadu laikā uzņēmēju sniegtajām atbildēm, KP secina, ka konkurences situācija nozarēs kopumā ir saasinājusies. Tā, piemēram, ja iepriekš jautājumā par konkurences saasināšanos apstiprinoši atbildēja trešdaļa uzņēmēju, tad šogad šādu novērojumu apstiprināja jau apmēram puse respondentu. To uzrunātie uzņēmēji skaidro gan ar klientu pieaugošu informētību un pārdomātāku rīcību, iegādājoties preces vai pakalpojumus, gan ar lielo uzņēmumu īstenoto agresīvāku mārketinga politiku.

Visbiežāk aptaujātie uzņēmēji ir saskārušies ar konkurenci ierobežojošām darbībām no piegādātāju puses – tā norādījuši 60%. Tā, piemēram, sadarbībā ar piegādātājiem respondenti norādījuši iespējamu cenu fiksēšanu un dominējošā stāvoklī esoša piegādātāja ļaunprātīgu tirgus varas izmantošanu, bez objektīva pamatojuma atsakot pārdot konkrēto preci vai pakalpojumu.

Savukārt attiecībā uz konkurentu darbībām nedaudz vairāk kā puse respondentu pauda aizdomas, ka konkurenti īsteno aizliegtas vienošanās, kas kavē brīvu un godīgu konkurenci nozarē. Salīdzinot ar iepriekšējiem periodiem, šī tendence turpina pieaugt.

Tāpat puse respondentu norādīja, ka ir saskārušies ar konkurences kropļojumiem, kas radīti valsts un pašvaldību rīcības dēļ. Tas izpaužas gan kā pašvaldības vai valsts uzņēmumam nepamatoti piešķirtas konkurences priekšrocības, gan publiskā iepirkuma noteikumi, kas veidoti tā, lai iepirkumā uzvarētu jau iepriekš izvēlēts uzņēmums. Uzrunātie uzņēmēji īpaši izcēluši pašvaldību subsidētos laikrakstus, kas deformē neatkarīgo mediju vidi un to konkurētspēju Latvijā.

Skaidrīte Ābrama, KP priekšsēdētāja: "Aptauja kārtējo reizi apliecina, ka Latvijas uzņēmēji aizvien nepietiekami izmanto iespēju aizstāvēt savas tiesības, ja ir saskārušies ar konkurences tiesību pārkāpumu. Lai arī KP regulāri seko līdzi situācijai tirgos un izmaiņām normatīvajos aktos, bez pašu uzņēmēju aktīva atbalsta mēs nedarīsim uzņēmējdarbības vidi godīgāku. Tāpēc aicinu uzņēmējus par iespējamiem konkurences ierobežojumiem savlaicīgi ziņot KP, ko var izdarīt arī anonīmi."

Valsts un pašvaldību radīti konkurences kropļojumu jautājumiem KP ir pievērsusies jau agrāk un plāno to darīt arī turpmāk. KP atgādina – lai nepieļautu nepamatotu un pārmērīgu konkurences ierobežojumu radīšanu, valsts un pašvaldību lēmumu pieņemšanas procesā būtisks solis ir tā ietekmes uz konkurenci izvērtējums. Lai izvērtējumu padarītu saprotamāku, KP pērn publicēja konkurences novērtēšanas [vadlīnijas](#).

Kopumā respondenti KP darbību vērtē pozitīvi. Proti, 60% aptaujāto uzņēmēju norāda, ka konkurences tiesību piemērošanas rezultātā Latvijā tiek nodrošināta godīgāka konkurence, kā arī iestāde ar tās īstenotajām aktivitātēm nodrošina pietiekamu sabiedrības izpratni un atbalstu attiecībā uz konkurences nepieciešamību.

KP pateicas visiem uzņēmējiem par aptaujā sniegto informāciju. Aktīva iesaiste KP veiktajās aptaujās ir uzņēmēju iespēja līdzdarboties labākas konkurences vides veidošanā, jo KP uzdevums ir ne vien pārkāpumu atklāšana, bet arī konkurencei labvēlīgas vides veicināšana, t.sk. informējot un aicinot atbildīgās institūcijas pilnveidot nozaru regulējumu.

<https://www.kp.gov.lv/lv/jaunums/vairak-neka-puse-aptaujato-uznemeju-saskarusies-ar-konkurenci-ierobezojosam-darbibam-0>